

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

“АХБОРОТ СОАТИ”
МАТЕРИАЛЛАРИ

Ҳафтанинг ижтимоий – сиёсий воқеалари
(2015 йил 23 ноябр –28 ноябр)

№12

Тошкент – 2015

Наманган вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси

26 ноябрь куни халқ депутатлари Наманган вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов нутқ сўзлади.

Ушбу нутқ республикамиз оммавий ахборот востилари орқали кенг ёритилди. Наманган аҳли ўзининг бошқаларга ўхшамайдиган, бетакрор анъана ва кадриятлари билан азалдан шуҳрат қозониб келади. Бу элга мансуб бўлган хислатлар — инсонни қадрлаш, меҳр-оқибат, меҳмондўстлик, хушмуомалалик каби ажойиб фазилатларни ҳаммамиз яхши биламиз ва юксак баҳолаймиз, деди Юртбошимиз ва куйидаги фикрларни алоҳида таъкидлади. Бугунги кунда Наманганда “Ўзбекистон Қаҳрамони” деган юксак унвон билан тақдирланган инсонлар, ўз касбининг устаси бўлган минглаб фидойи одамлар, эл-юртимиз ўртасида катта обрў-эътибор қозонган олимлар, ижодкор зиёлилар, маданият ва санъат намояндалари, мохир спортчилар Ватанимиз шуҳратига шуҳрат

кўшиб келмоқда, деди Ислон Каримов. Мажлисида кун тартибидаги асосий масалага ўтишдан олдин Наманган вилоятидаги бугунги аҳвол, турли соҳа ва тармоқларда амалга оширилаётган муҳим ўзгаришлар ҳақида атрофлича фикр юритилди. Наманган вилояти, бутун юртимиз катори, сўнгги йилларда катта ривожланиш йўлини босиб ўтди. Бу фикрнинг тасдиғи сифатида кўп-кўп рақам ва мисолларни олиб келиш мумкин. Агар фақатгина жорий йилнинг 9 ойлик яқунларини таҳлил қиладиган бўлсак, ялпи ҳудудий маҳсулот 9 фоиз, саноат 17 фоиз, қишлоқ хўжалиғи 5 фоиздан зиёд, қурилиш ишлари қарийб 12 фоиз, чакана ва пуллик хизматлар 13 фоиздан ортиқ ўсгани албатта эътиборга лойиқ. Айтиш жоизки, Наманган вилоятини ҳам ижтимоий, ҳам иқтисодий нуқтаи назардан ривожлантириш масаласи давлатимиз, ҳукуматимизнинг эътибор марказида бўлиб келмоқда. Бу ҳақда сўз юритар эканмиз, 2009 йили қабул қилинган, Наманган шаҳрининг меъморий қиёфасини тубдан яхшилаш, ижтимоий инфратузилма ва коммуникация тармоқларини ривожлантириш ва шу асосда шаҳар аҳолисининг ҳаёт даражаси ва сифатини оширишга қаратилган дастур доирасида бажарган улкан ишларимиз барчангизга яхши маълум, деб ўйлайман, деди Ислон Каримов. Ушбу дастурга мувофиқ, 140 га яқин янги объектлар ишга туширилиб, барча манбалар ҳисобидан қарийб 325 миллиард сўм маблағ ўзлаштирилди. Энг муҳими, бундай кенг кўламли қурилиш ва ободончилик ишлари вилоятнинг барча шаҳар ва туманларида жадал амалга оширилмоқда. Сессияда Наманган вилоятида ўтган давр мобайнида эришилган ютуқ ва марралар каторида кўпгина йўналишларда, соҳа ва тармоқларда этилиб, уларнинг сабаблари кенг таҳлил этилди. Вилоят аҳолисининг ҳаётий эҳтиёж ва манфаатларини таъминлаш, катта умид билан ҳаётга қадам қўяётган ёшларимизнинг йўлини очиқ бериш, вилоят ва туманларда бошқарув ишларининг самарасини ошириш нуқтаи назаридан кўзга ташланадиган нуқсонлар, хулоса чиқарадиган масалалар ҳақида очик фикр алмашиб олинди. Айни вақтда вилоятда мавжуд бўлган жуда катта имкониятлар ишга солинмаётгани, энг ташвишли томони — кўп йўналишлар бўйича Наманган бошқа вилоятлардан орқада қолаётганини кўриб, афсусланишга тўлиқ асослар борлиғи айтиб ўтилди.

Давлатимиз раҳбари ўз нутқида вилоятда охириги йилларда иқтисодий ривожлантириш дастурларининг амалга оширилиши натижасида субвенция, яъни марказ бюджетидан ёрдам улуши камайган бўлса-да, унинг ҳажми ҳалигача юқори даражада сақланиб қолаётганига алоҳида эътибор қаратди. Бугунги кунда маҳаллий харажатларнинг 41 фоизи мамлакатимиз бюджети ҳисобидан қопланиб келаётгани ҳам бу фикрни тасдиқлайди. Энг ачинарлиси, вилоятдаги 11 та тумандан 10 тасида бу кўрсаткич 60 фоиздан ошиб кетган. Айниқса, Косонсой, Тўрақўрғон, Уйчи, Янгиқўрғон туманларида бу масала ўта долзарб бўлиб қолмоқда.

Ҳолбуки, Наманганда ҳали ишга солинмаган шундай беҳисоб имкониятлар борлигини инобатга оладиган бўлсак, ўзингиз айтинг, бундай ҳолат сизларга ярашадими, деб таъкидлади Юртбошимиз.

Мажлисида вилоятда маъмурий-ҳудудий тузилиш масаласида юзага келган жиддий муаммолар ҳақида ҳам атрофлича фикр юритилди. Баъзи жойларда қаерда шаҳар, қаерда туман бошланадию қаерда тугашини аниқ билиб бўлмайди. Бу борада, айниқса, Наманган тумани ва Наманган шаҳрининг маъмурий чегарасини қайтадан кўриб чиқиш талаб этилади.

Буни кейинги йилларда вилоятнинг ялпи ҳудудий маҳсулотида саноатнинг улуши атиги 11 фоизга яқинни ташкил этаётгани ҳам исботлаб турибди. Ҳолбуки, мамлакатимиз миқёсида бу рақам икки баробардан зиёд кўп бўлиб, 25 фоиздан иборат. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда Наманган вилоятининг мамлакатимиз саноатидаги улуши жуда паст даражада — бор-йўғи 2,7 фоиз бўлиб қолмоқда. Бу албатта ҳеч кимни қониқтирмайди.

Жорий йилда вилоятдаги 10 та йирик саноат корхонасида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 36 миллиард сўмга камайган, аҳоли жон бошига истеъмол товарлари ишлаб чиқариш эса мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан 1,7 баробар орқада қолган.

Энг ёмони, мавжуд корхоналарнинг аксарияти тўла қувват билан ишламаяпти. Бунга эса ишлаб чиқаришга корпоратив бошқарув тизимини жорий этиш, менежмент ишини тўғри йўлга қўйиш, бу борада замонавий усуллардан фойдаланиш бўйича деярли силжиш йўқлиги сабаб бўлмоқда. Натижада буюртма портфели номига шакллантирилмоқда, бир қатор корхоналарнинг молиявий аҳволи йилдан-йилга ёмонлашмоқда, уларнинг техника ва технологиялари эскилигича қолмоқда.

Бугунги кунда вилоят бўйича 327 та ёки жами саноат корхоналарининг 10 фоизи

фаолият кўрсатмаётгани, 16 фоизи эса паст қувват билан ишлаётганини афсус билан қайд этишга тўғри келади. Мажлисида вилоятда маҳсулотларни экспорт қилиш борасидаги вазият ҳам чуқур таҳлил этилди. Мисол учун, жорий йилнинг 9 ойида ҳудудий корхоналар томонидан 80 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиниб, прогноз кўрсаткичи 86 фоиз даражасида қолиб кетгани бу борадаги ишлар қониқарсиз эканидан далолат беради. Айниқса, Поп, Чуст, Чортоқ, Учқўрғон, Наманган туманларида бу масала ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бундан ташқари, фермер хўжаликлари томонидан етиштирилган мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш бўйича ишларни ҳам, афсуски, бирорта туманда қониқарли йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Барчамизга яхши маълум, одамларни, аввало, ёшларни иш билан банд қилиш, шунинг ҳисобидан даромад топишда, аҳолининг оғирини енгил қилишда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаси муҳим ўрин тутуди, деб қайд этилди. Жорий йилда вилоятда хизматлар соҳасидаги ўсиш қарийб 120 фоизни ташкил этиб, ялпи ҳудудий маҳсулотда уларнинг улуши 50 фоиздан ошганини албатта ижобий баҳолаш лозим. Бироқ аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, хизматлар ҳажми мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан икки баробар паст экани бу тармоқни ривожлантириш учун ҳали кўп иш қилиш зарурлигини кўрсатади. Мавжуд ҳолатни ўзгартириш учун вилоятда келгуси уч йилда хизматлар соҳасида 600 та лойиҳани амалга ошириш режалаштирилмоқда. Уларнинг аксарияти алоқа ва ахборот, компьютер хизматлари, банк, аудит, суғурта, молиявий лизинг каби замонавий сервис турларини қамраб олиши билан эътиборлидир. Бугунги кунда Наманган вилоятининг аҳолиси қарийб 2 миллион 600 минг кишини ташкил этмоқда. Кейинги 5 йилда вилоят аҳолисининг сони 10 фоизга ўсди. Табиийки, ҳаёт ўзгариши билан ана шу инсонларнинг талаб ва эҳтиёжлари, орзу-ниятлари, керак бўлса, ташвиш-муаммолари ҳам ортиб боради. Шу нуқтаи назардан қарайдиган бўлсак, вилоятда аҳолининг реал даромадлари 2009 йилга нисбатан жон бошига икки баробар кўпайгани, шу даврда ўртача ойлик иш ҳақи қарийб икки ярим марта, пенсия ва ижтимоий нафақалар салкам уч марта ортганини алоҳида таъкидлаш лозим. Айни пайтда аҳолига хизмат кўрсатадиган ижтимоий инфратузилмалар тармоғини кенгайтириш бўйича ҳам эътиборга лойиқ ишлар қилинмоқда. Масалан, жорий йилда вилоятда 89 та ижтимоий соҳа ва инфратузилма объекти фойдаланишга топширилди, кўплаб мактаблар, болалар спорти иншоотлари, лицейлар, касб-хунар коллежлари, олий ўқув юртларида қурилиш ва реконструкция ишлари амалга

оширилди. Шунингдек, вилоятнинг 34 та қишлоқ аҳоли пунктини ичимлик суви билан таъминлаш яхшиланди. Ана шу ишларни изчил давом эттириш мақсадида Наманган шаҳрида келгуси йилда 40 километр узунликдаги иккинчи сув тармоғини қуриш ва ичимлик суви тармоқларини модернизация қилиш кўзда тутилмоқда. Кейинги йилларда вилоятнинг қишлоқ массивларида намунавий лойиҳалар асосида 4 мингдан ортиқ уй-жой қуриб фойдаланишга топширилди. Сессияда ташкилий масала кўрилди. Б. Юсупов Наманган вилояти ҳокими вазифасидан озод қилинди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов тавсиясига кўра, вилоятнинг Мингбулоқ тумани ҳокими вазифасида ишлаб келаётган Хайрулло Бозоров Наманган вилояти ҳокими этиб тасдиқланди. Сессияда сўзга чиққан Наманган давлат университети профессори Турсунбой Файзуллаев, “Афруз-Камол-Наби” масъулияти чекланган жамияти директори Собитхон Нўъмонов, Чуст туманидаги “Баймоқ” қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Мавлуда Имомова ва бошқалар Президентимизнинг нутқида Наманган вилоятида кейинги йилларда эришилган ютуқ ва натижалар билан бирга, кенг кўламли ислоҳотларни амалга ошириш борасида жиддий камчилик ва муаммолар борлиги, уларни ҳал қилиш йўллари чуқур таҳлил этилиб, ҳамжихатлик билан меҳнат қилиши зарурлигини алоҳида таъкидладилар.

Ахборот соати раҳбари

Тугалов А